

[Nør Christensen]

sige tre ting i håb om, at man vil høre godt efter:

1: centrum-demokraterne er imod apartheid. 2: centrum-demokraterne er imod apartheid. 3: centrum-demokraterne er imod apartheid.

Så kan vi forhåbentlig for fremtiden blive fri for beskyldningerne om, at vi er apartheidtilhængere, og hvad der ellers er blevet sagt.

Vi ønsker ikke at forsvare apartheid, for apartheid lader sig nemlig ikke forsvare. Selve tankegangen bag apartheidideologien er kriminel, det er almindeligt accepteret, og heri er CD selvfølgelig enig.

Ej heller ønsker vi at forsvare præsident Botha og hans regering, men vi har respekt for det politiske mod, han udviser ved at udfordre fordomme og ideer og tankegange, der er opbygget gennem tre hundrede år og siden hans eget partis magtovertagelse i 1948 systematiseret i det mest gennemførte, på raceideologi byggende lovgrundlag, der nogen sinde har eksisteret. At ændre dette, at foreslå dette ændret, ville blot for få år siden have ført til en hvilken som helst afrikanerpolitikers øjeblikkelige fald.

Alligevel er det lykkedes ikke at ændre situationen til det modsatte – jeg må vist sige: langtfra – men at ændre kursen 180 grader, så alle ændringer, der i de seneste år er gennemført i landets love, har ført væk fra apartheid. Det giver ikke Botha ret til ros. Han har selv stillet sig i spidsen for det af Sydafrikas mange folk, afrikaanerne eller boerne, der har indført systemet. Det er hans og deres forbistrede pligt at medvirke til at få det fjernet.

Der er andre, vi bør lytte til og forsvare, ikke blot for deres skyld, ikke blot for Sydafrikas skyld, ikke blot for Afrikas skyld, hvor et demokratisk, multinationalt Sydafrika med lige ret for alle kan få kolossal betydning for udviklingen, men også for vores egen skyld, for Vestens sikkerheds skyld. For Vestens og dermed Danmarks sikkerhed er et stabilt Sydafrika af afgørende betydning. Et stabilt Sydafrika kan kun skabes, hvis apartheidsystemet afvikles så hurtigt som muligt, og hvis afviklingen foregår på fredelig eller forholdsvist fredelig vis, det vil sige uden revolution.

Det er netop, hvad disse modstandere af apartheid, som jeg mener vi bør lytte til, me-

ner der fortsat er håb om, fortsat er chance for, hvis der ikke udefra skubbes på udviklingen frem mod et blodigt opgør. Hvem er i givet fald parat til at tage ansvaret for et blodigt opgør? Jeg stiller spørgsmålet og håber at få det besvaret.

Vi bør lytte til Harry Oppenheimer, Sydafrikas ledende erhvervsmand, der hele sit liv har modarbejdet apartheid med alle lovlige politiske midler. Det var i den forbindelse morsomt at høre, at man i Danmarks Radio for kort tid siden fortalte, at nu var boykottruslen nok begyndt at virke, for nu ønskede selv ledende erhvervsfolk reformer. Man spørger sig selv, om Danmarks Radios nyhedsformidling ikke ved, at den linje har ledende engelsktalende erhvervsfolk med Oppenheimer i spidsen stået for, lige siden nationalisterne kom til magten i 1948. Er det kendetegnende for det informationsniveau, der skal handles på baggrund af her i dette land? Et yderligere spørgsmål, jeg håber man kan få besvaret.

Harry Oppenheimer siger i dag, at vel går udviklingen alt for langsomt, men at den er sat i gang og ikke mere lader sig standse – det kan vel ikke siges at være uvæsentligt – medmindre man får held til gennem boykot at stoppe for investeringer, at ødelægge landets – altså Sydafrikas – økonomi.

Vi bør også lytte til den mere end 80-årige forfatter Alan Paton, der har brugt hele sit liv på at bekæmpe apartheid. Til eventuelle tvivlere kan jeg sige, at han er imod boykot.

Vi bør lytte til Helen Suzmann, der årti efter årti fra sin plads i parlamentet i Sydafrika i perioder helt alene har talt og protesteret mod systemet. Hun er imod boykot.

Vi bør lytte til zuluernes leder; han valgte at udnytte de politiske muligheder, styringens homelandpolitik gav, men aldrig på Pretoria-regeringens præmisser. Han sagde nej til Bothas forfatningsreform. Han har sagt nej til flere forhandlinger, før Mandela er løsladt. Han sagde fra starten nej til at komme med det krav om formel selvstændighed for kwa-zulu, som Pretoriaregeringen så hedt ønskede han skulle fremsætte, så man på én gang kunne slippe af med både ham og 5 mill. velorganiserede zuluere. Til orientering: han er imod boykot, han tror på en fredelig udvikling, han er ingen forræder mod sit eget folk. Det har indtil nu ingen andre end dem, der for enhver pris vil revolutionen, vovet at